

Program studiów**Część A) programu studiów****Efekty uczenia się**

Wydział prowadzący studia:	Wydział Humanistyczny
Kierunek, na którym są prowadzone studia:	filologia bałkańska
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 6
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: - językoznawstwo (68%) - nauki o kulturze i religii (18%) - literaturoznawstwo (14%) Dyscyplina wiodąca: językoznawstwo
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA	
K_W01	ma zaawansowaną wiedzę o objętych programem nauczania językach bałkańskich i bałkanologii
K_W02	zna gramatykę, leksykę i sposób zapisu właściwy dla objętych programem nauczania języków bałkańskich w stopniu pozwalającym na kontynuowanie kształcenia
K_W03	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu językoznawstwa ogólnego i bałkanologii
K_W04	ma zaawansowaną wiedzę o objętych programem nauczania literaturach bałkańskich, zna ich periodyzację, genologię oraz twórczość wybranych autorów
K_W05	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa ogólnego
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach filologii z pokrewnymi naukami humanistycznymi
K_W07	ma wiedzę o terminologii i metodologii badań w dziedzinie filologii w stopniu zaawansowanym
K_W08	ma zaawansowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach historycznych, społecznych, religijnych, filozoficznych i politycznych, warunkujących rozwój bałkańskiego obszaru kulturowego
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę o szeroko pojętej kulturze bałkańskiego obszaru językowego (np. media, teatr, film)
K_W10	ma zaawansowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach historycznych, społecznych, religijnych, filozoficznych i politycznych w wymiarze międzykulturowym
K_W11	ma zaawansowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach językowych w aspekcie porównawczym, kontrastywnym i międzykulturowym
K_W12	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu języków specjalistycznych
K_W13	zna zasady przekładoznawstwa w stopniu zaawansowanym
K_W14	ma wiedzę na temat prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej
K_W15	zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz ekonomiczne uwarunkowania działalności zawodowej
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje przy użyciu różnych źródeł, sposobów oraz narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych
K_U02	potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w językach bałkańskiego obszaru kulturowego

K_U03	potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem odpowiednich metod
K_U04	potrafi rozpoznać różne rejestry i odmiany języków bałkańskiego obszaru kulturowego
K_U05	potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych na tematy z zakresu studiowanej dyscypliny w języku rodzimym i obcym
K_U06	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi i paradygmatami właściwymi dla filologii
K_U07	potrafi pracować wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna naukowego
K_U08	potrafi pracować w zespole, przyjmując różne role
K_U09	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
K_U10	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze
K_U11	umie umiejscowić poznawane utwory w ogólnym kontekście historyczno-kulturowym
K_U12	umie rozpoznać rodzaj literacki i gatunkową konwencję poznawanych utworów
K_U13	umie dokonać analizy i interpretacji poznawanych utworów z użyciem podstawowej terminologii i właściwych metod
K_U14	potrafi rozpoznać różne typy pozaliterackich wytworów kultury
K_U15	posiada umiejętność tworzenia prac pisemnych w objętych programem nauczania językach bałkańskich i/lub w języku polskim z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł
K_U16	posiada umiejętność tworzenia wystąpień ustnych w objętych programem nauczania językach bałkańskich i/lub w języku polskim z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł
K_U17	posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych badaczy oraz formułowania wniosków
K_U18	potrafi przeprowadzić kwerendę biblioteczną, wykorzystywać bazy danych i posługiwać się Internetem, sporządzić bibliografię i przypisy ze stosowną dbałością o prawa autorskie, formatować dokumenty, korzystając z edytora tekstów, przygotować prezentację
K_U19	ma umiejętności językowe zgodnie z wymogami poziomu B2 lub wyższym w objętych programem nauczania językach bałkańskich
K_U20	rozumie dłuższe wypowiedzi i wykłady na temat związany z kierunkiem studiów oraz większość rozmówców porozumiewających się w objętych programem nauczania językach bałkańskich (np. podczas krajowych i międzynarodowych spotkań oraz zajęć w ramach wymiany międzynarodowej)
K_U21	potrafi tłumaczyć z objętych programem nauczania języków bałkańskich na język polski
K_U22	potrafi tłumaczyć z języka polskiego na objęte programem nauczania języki bałkańskie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju
K_K02	identyfikuje i rozstrzyga dylematy prawne i etyczne związane z wykonywaniem zawodu
K_K03	docenia tradycję i dziedzictwo kulturowe bałkańskiego obszaru kulturowego i ma świadomość odpowiedzialności za ich zachowanie
K_K04	uczestniczy w działaniach na rzecz popularyzacji dziedzictwa kulturowego bałkańskiego obszaru językowego
K_K05	wykazuje aktywność w samodzielnym podejmowaniu typowych działań profesjonalnych (praktyki)
K_K06	dzięki kompetencjom językowym jest przygotowany do sprawnego poruszania się w bałkańskim obszarze kulturowym
K_K07	rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur
K_K08	w sytuacjach zawodowych potrafi pozyskać informacje służące do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych
K_K09	jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

Część B) programu studiów

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Wydział prowadzący studia:	Wydział Humanistyczny
Kierunek, na którym są prowadzone studia:	filologia bałkańska
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 6
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: językoznawstwo (68%), nauki o kulturze i religii (18%), literaturoznawstwo (14%) Dyscyplina wiodąca: językoznawstwo
Forma studiów:	studia stacjonarne
Liczba semestrów:	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	180
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	1830
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	licencjat
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	<p>Program studiów dla kierunku filologia bałkańska realizuje zarówno Misję, jak i Strategię Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026, zapewniając warunki kształcenia na najwyższym poziomie. Zajęcia są prowadzone przez pracowników naukowych i dydaktycznych, których kompetencje zapewniają wysoką jakość kształcenia. Badania prowadzone przez pracowników naukowych związanych z filologią bałkańską mają charakter interdyscyplinarny i dotyczą wielu aspektów szeroko rozumianej bałkanologii. Zespół bałkanoznawców tworzą naukowcy, którzy realizują samodzielne projekty i uczestniczą w wieloosobowych zespołach badawczych, w tym międzynarodowych. Są również członkami komisji naukowych i zespołów redakcyjnych czasopism w Polsce i za granicą. Dorobek naukowy pracowników jest upowszechniany w renomowanych czasopismach polskich i zagranicznych oraz na międzynarodowych konferencjach naukowych.</p> <p>Studenci kierunku filologia bałkańska, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę poza uczelnią macierzystą, mogą skorzystać w czasie nauki z wielu programów wymiany studenckiej. Takie możliwości daje zarówno program mobilności studentów MOST (odbycie części studiów na wybranej uczelni w Polsce), jak i programy wymiany międzynarodowej (program Erasmus oraz program wymiany ministerialnej). Oprócz dłuższych wyjazdów studenci mogą korzystać z</p>

letnich kursów językowych z oferty NAWA oraz z kursów organizowanych przez uniwersytety zagraniczne, z którymi od lat współpracujemy.

Z mobilności naukowej korzystają również pracownicy. Dzięki wyjazdom do innych ośrodków uniwersyteckich mają oni możliwość prowadzenia kwerend w bibliotekach i archiwach, popularyzowania swoich osiągnięć i wymiany myśli naukowej, doskonalenia umiejętności dydaktycznych, ale też nawiązywania kontaktów naukowych.

Program studiów filologii bałkańskiej jest dostosowany do współczesnych realiów na rynku pracy i zapewnia studentom swobodne poruszanie się w zawodach związanych z tłumaczeniami, handlem i turystyką w obszarze relacji Polski i różnych krajów Półwyspu Bałkańskiego. Powszechna stosunkowo dobra znajomość języków zachodnioeuropejskich w połączeniu ze znajomością języków rzadszych sprawia, że absolwenci kierunku filologia bałkańska są poszukiwani przez pracodawców.

Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efektami uczenia się*

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
Grupa przedmiotów I kompetencje językowe	Gramatyka języka albańskiego. Wykład	K_W01, K_W02, K_W03, K_W07, K_W08, K_W10, K_W11 K_W12, K_W13;	Zajęcia z grupy przedmiotów I (kompetencje językowe) mogą mieć charakter wykładu informacyjnego (tj. konwencjonalnego), wykładu konwersatoryjnego lub ćwiczeń. Na wykładach omawiane są zagadnienia z zakresu systemu gramatycznego (w zależności od rodzaju przedmiotu w ujęciu synchronicznym i/lub diachronicznym). Efekty uczenia się zdobywane przez studenta dzięki uczestniczeniu w zajęciach to wiedza o systemie gramatycznym objętych programem nauczania języków bałkańskich. Ćwiczenia służą nabywaniu umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy poprzez jej utrwalanie i powtarzanie. tematu. Przykładowe rodzaje ćwiczeń to: wstawianie poprawnych	Egzamin pisemny / zaliczenie na ocenę (pisemne lub ustne) 1. Wykłady z gramatyki języka albańskiego i serbskiego Zaliczenie na ocenę (forma pisemna) po 1 semestrze prowadzonych zajęć. Egzamin (forma pisemna) po 2 semestrze prowadzonych zajęć Od studenta wymagane jest wykazanie się wiedzą teoretyczną z zakresu realizowanych zagadnień oraz umiejętnością jej praktycznego zastosowania do analizy gramatycznej materiału danego języka. 2. Ćwiczenia z gramatyki języka albańskiego i serbskiego Zaliczenie na ocenę (forma
	Gramatyka języka albańskiego. Ćwiczenia	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09, K_U10, K_U21, K_U22;		
	Gramatyka języka serbskiego. Wykład	K_K01, K_K03		
	Gramatyka języka serbskiego. Ćwiczenia	Efekty uczenia się z grupy przedmiotów I obejmują szerokie kompetencje z zakresu językoznawstwa synchronicznego i diachronicznego języków bałkańskich (zgodnie z programem nauczania). Studenci zdobywają wiedzę o systemach gramatycznych języków, terminologii specjalistycznej i metodologii badań oraz o powiązaniu językoznawstwa z innymi dziedzinami nauk humanistycznych. Zdobytą wiedzę studenci umieją wykorzystać do ukierunkowanej i/lub samodzielnej analizy materiału językowego przy zastosowaniu metod właściwych dla dyscypliny		
	Historia języka albańskiego			
	Historia języka serbskiego			
	Wstęp do translatoryki Warsztaty translatorskie (do wyboru) W semestrze proponowane są co najmniej dwa bloki tematyczne do wyboru, np. w semestrze I tłumaczenie tekstów z zakresu prawa lub tłumaczenie tekstów z zakresu ekonomii i handlu, w semestrze II – tłumaczenie			

	<p>nie tekstów z zakresu turystryki lub tłumaczenie tekstów z zakresu kultury. Wyboru bloku tematycznego dokonują studenci; opis przedmiotu oraz właściwa literatura podawane są w danym cyklu.</p>	<p>oraz do prezentacji wyników badań. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie.</p>	<p>form wyrazu, rozpoznawanie form w zdaniu i w tekście, ćwiczenia form fleksyjnych frazy imiennej i werbalnej, ćwiczenia z fonetyki i składni. Krótki kurs historii języków albańskiego i serbskiego pozwala zapoznać się studentom z rozwojem tych języków, głównymi procesami fonetycznymi i gramatycznymi kształtującymi na przestrzeni lat ich współczesną normę. Wstęp do translatoryki wprowadza studenta w zagadnienia teoretyczne związane z tłumaczeniami natomiast warsztaty translatorskie mają na celu pogłębienie tej wiedzy i zdobycie przez studenta nowych, głównie praktycznych umiejętności z tej dziedziny.</p>	<p>pisemna) po każdym semestrze. Umiejętności studenta będą weryfikowane przez częściowe kolokwia i/lub testy oraz prace domowe. Na ocenę wpływać będzie również aktywność studenta na zajęciach. Na koniec semestru przewidziane jest kolokwium zaliczeniowe.</p> <p>Uzyskanie oceny pozytywnej z ćwiczeń umożliwiia podejście do egzaminu z wykładów.</p> <p>3. Konwersatorium z historii języka albańskiego i serbskiego Zaliczenie na ocenę (forma pisemna) Ocena bieżącego przygotowania się do zajęć: (1) aktywnego udziału w dyskusji na rozpatrywany na zajęciach temat, (2) umiejętności rozwiązywania poleceń praktycznych dotyczących identyfikacji procesów/zmian językowych odzwierciedlonych w formach, wyekscepowanych z zabytków pochodzących z różnych okresów historii danego języka.</p> <p>4. Wstęp do translatoryki Zaliczenie na ocenę (forma pisemna) Na ocenę końcową składać się będzie: przygotowanie do zajęć, aktywne uczestnictwo studenta w zajęciach oraz rozwiązanie</p>
--	---	--	---	--

				testu zaliczeniowego. 5. Warsztaty translator- skie Zaliczenie na ocenę Na ocenę końcową składać się będzie aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie po V i VI semestrze prac, w których student wykaże się zdobytą na zajęciach wiedzą i umiejętnościami w zakresie tłumaczeń.
Grupa przedmiotów II kompetencje literackie	Kanon literatur bałkańskich (do wyboru) W semestrze proponowane są przynajmniej dwa bloki tematyczne do wyboru – w semestrze I z zakresu literatury albańskiej, np. Historia literatury albańskiej w kontekście bałkańskim, 2. Współczesna literatura albańska, w semestrze II z zakresu literatury serbskiej, np. 1. Historia literatury serbskiej w kontekście bałkańskim, 2. Współczesna literatura serbska. Wyboru bloku tematycznego dokonują studenci; opis przedmiotu oraz właściwa literatura podawane są w danym cyklu.	K_W04, K_W05, K_U11, K_U12, K_U13, K_U15; K_K01, K_K03 Efekty uczenia się z grupy przedmiotów II obejmują szerokie kompetencje z zakresu literaturoznawstwa. Studenci zdobywają wiedzę na temat objętych programem nauczania literatur bałkańskich (periodyzacja, genologia i twórczość literacka), właściwej dla dziedziny terminologii i metodologii badań. Szczególnie podkreśla się związek literaturoznawstwa z innymi dziedzinami nauk humanistycznych. Zdobytą wiedzę studenci umieją wykorzystać do ukierunkowanej i/lub samodzielnej analizy utworów literackich przy zastosowaniu metod właściwych dla dyscypliny oraz do prezentacji wyników badań. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie i rozumieją odmienne	Zajęcia z grupy przedmiotów II (kompetencje literackie) mają charakter wykładu konwersatoryjnego, wykładu problemowego, analizy poszczególnych wybranych pozycji wchodzących w skład najważniejszych dzieł literatury twórców pochodzących z całego Półwyspu Bałkańskiego. Spośród metod dydaktycznych poszukujących stosuje się klasyczną metodę problemową. Na konwersatorium omawiany jest kanon literatur bałkańskich ze szczególnym uwzględnieniem literatury albańskiej i serbskiej. Podkreślona zostaje zarówno specyfika literatury danego kraju bałkańskiego, jak i jej związki z literaturami zachodnioeuropejskimi.	Egzamin ustny/zaliczenie na ocenę (forma pisemna) Kanon literatur bałkańskich Zaliczenie na ocenę po 1 semestrze prowadzonych zajęć. Podstawą do zaliczenia będą: przeczytane lektury, aktywność na zajęciach, napisanie pracy pisemnej – eseju na wybrany temat. Egzamin ustny po 2 semestrze prowadzonych zajęć. Na zakończenie przewidziano egzamin ustny, który sprawdzi wiedzę nabytą w trakcie zajęć – z historii danej literatury, najważniejszych pozycji z omówionego kanonu, a także znajomość i umiejętność przeprowadzenia analizy i interpretacji lektury losowo wybranej z listy.

		postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur.		
Grupa przedmiotów III kultura/sztuka	Kultura państw bałkańskich	K_W06, K_W08, K_W09, K_W10; K_U01, K_U03, K_U07, K_U08, K_U11, K_U14; K_K01, K_K03, K_K04, K_K07	Zajęcia z grupy przedmiotów III (kultura/sztuka) mają charakter wykładu konwersatoryjnego i problemowego lub ćwiczeń. Stosowane na zajęciach metody dydaktyczne podające to również opis, opowiadanie i pogadanka.	Egzamin ustny / zaliczenie za ocenę (forma ustna lub pisemna) 1. Kultura państw bałkańskich Egzamin ustny Podstawą zaliczenia jest przyswojenie materiału omawianego na zajęciach. 2. Warsztaty bałkanoznawcze Zaliczenie na ocenę Na ocenę końcową składać się będzie aktywne uczestnictwo studenta w zajęciach (np. w dyskusjach na temat zadanych lektur, obejrzanych filmów itp.) oraz (zgodnie z zaleceniami prowadzącego przedmiot w danym cyklu) przygotowanie referatu/prezentacji lub podsumowujący test końcowy. 3. Kultura tradycyjna na Bałkanach i jej współczesne konteksty Egzamin ustny Na ocenę końcową składać się będzie również aktywne uczestnictwo studenta w zajęciach (np. w dyskusjach na temat zadanych lektur, obejrzanych filmów itp.) oraz (zgodnie z zaleceniami prowadzącego przedmiot w da-
	Warsztaty bałkanoznawcze (do wyboru)	Efekty uczenia się z grupy przedmiotów III obejmują szerokie kompetencje z zakresu kulturoznawstwa. Studenci zdobywają wiedzę na temat kultury bałkańskiego obszaru językowego oraz o jej związku z życiem społecznym, politycznym i religijnym, a także z filozofią i historią. Szczególny nacisk kładzie się na zdobycie wiedzy na temat terminologii i metodologii badań kulturoznawczych. Zdobytą wiedzę studenci umieją wykorzystać do ukierunkowanej i/lub samodzielnej analizy różnych wytworów kultury przy zastosowaniu metod właściwych dla tej dyscypliny oraz do prezentacji wyników badań. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego doszkalania się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie i rozumieją odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur.	Na konwersatoriach główną uwagę skupia się na kluczowych dla obszaru Bałkanów problemach i tematach, które w trakcie studiów bałkanistycznych będą pogłębiane i problematyzowane. Na zajęciach przyjęto perspektywę komparatystyczną, zakładającą porównanie wybranych kultur (południowo)słowiańskich i bałkańskich kultur niesłowiańskich. W ramach zajęć szeroko będą wykorzystywane narzędzia multimedialne oraz klasyczne pomoce dydaktyczne (np. mapy, książki).	
	W semestrze proponowane są przynajmniej dwa bloki tematyczne do wyboru, np. w I semestrze 1. Bałkańska myśl społeczno-polityczna, 2. Etnologia Bałkanów, w II semestrze 1. Jugosławia – od powstania do rozpadu, 2. Historia Albanii i Albańczyków. Wyboru bloku tematycznego dokonują studenci; opis przedmiotu oraz właściwa literatura podawane są w danym cyklu.		Warsztaty bałkanoznawcze mają na celu pogłębienie wiedzy i zdobycie przez studenta nowych umiejętności z tej dziedziny. Obok wyżej wymienionych metod dydaktycznych stosowane będą: z metod podających pogadanka, natomiast z metod poszukujących – panelowa,	
	Kultura tradycyjna na Bałkanach i jej współczesne konteksty			
	Kultury pamięci na Bałkanach			

			projekt i referatu.	nym cyklu) przygotowanie referatu/prezentacji. 4. Kultury pamięci na Bałkanach Egzamin ustny Na ocenę końcową składać się będzie również aktywne uczestnictwo studenta w zajęciach (np. w dyskusjach na temat zadanych lektur, obejrzanych filmów itp.) oraz (zgodnie z zaleceniami prowadzącego przedmiot w danym cyklu) przygotowanie referatu/prezentacji.
Grupa przedmiotów IV Uzupełniające	Sytuacja polityczno-gospodarcza na Bałkanach (do wyboru) W semestrze proponowane są przynajmniej dwa bloki tematyczne do wyboru, np. 1. Proces integracji europejskiej państw Bałkanów Zachodnich, 2. Od Jugosławii do Bałkanów Zachodnich – zmiany polityczne w regionie na przełomie XX/XXI w. Wyboru bloku tematycznego dokonują studenci; opis przedmiotu oraz właściwa literatura podawane są w danym cyklu.	K_W06, K_W08, K_W10; K_U01, K_U07; K_K01, K_K03, K_K07 Efekty uczenia się z grupy przedmiotów IV obejmują kompetencje z zakresu nauk społecznych i nauk humanistycznych. Studenci zdobywają wiedzę na temat wybranych zagadnień społecznych, religijnych, filozoficznych i politycznych, warunkujących rozwój bałkańskiego obszaru kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu bałkańskiego i europejskiego. Dzięki zajęciom studenci umieją samodzielnie i/lub zgodnie ze wskazówkami nauczyciela pogłębiać swoją wiedzę i zdobywać nowe umiejętności, a także prezentować wyniki swoich badań w szerszym gronie. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego kształcenia się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo	Zajęcia mają charakter wykładu informacyjnego, tj. konwencjonalnego, wykładu problemowego lub konwersatoryjnego.	1. Sytuacja polityczno-gospodarcza na Bałkanach Zaliczenie na ocenę Na ocenę końcową składać się będzie aktywne uczestnictwo studenta w zajęciach oraz przygotowanie pracy końcowej.
	Przedmiot do wyboru z zakresu nauk humanistycznych.			2. Przedmiot do wyboru z zakresu nauk humanistycznych forma zaliczenia – zgodnie z wybranym przedmiotem

	Przedmiot do wyboru z zakresu nauk społecznych.	kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie i rozumieją odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur.		3. Przedmiot do wyboru z zakresu nauk humanistycznych forma zaliczenia – zgodnie z wybranym przedmiotem
	Prawo i etyka w działalności zawodowej	K_W14; K_U01; K_K01, K_K02 Student ma wiedzę na temat prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej oraz identyfikuje i rozstrzyga dylematy prawne i etyczne związane z wykonywaniem zawodu. Potrafi samodzielnie i/lub w sposób ukierunkowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu prawa i etyki, wykorzystując różne źródła, sposoby oraz narzędzia i techniki informacyjno-komunikacyjnych. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego kształcenia się i rozwoju.		Zaliczenie na ocenę
	Ekonomia i przedsiębiorczość	K_W15; K_U01; K_K01, K_K09 Studenci znają podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz ekonomiczne uwarunkowania działalności zawodowej, dzięki którym są przygotowani do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy. Potrafią samodzielnie i/lub w sposób ukierunkowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu ekonomii, wykorzystując różne źródła, sposoby oraz narzędzia i techniki informacyjno-komunikacyjnych. Studen-		Zaliczenie na ocenę

		ci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju.		
Grupa przedmiotów V Wykłady i proseminaria	Wstęp do bałkanologii	K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11; K_U01, K_U06; K_K01, K_K03, K_K07 Studenci mają wiedzę na temat bałkanologii (ze szczególnym uwzględnieniem Bałkańskiej Ligi Językowej), terminologii i metodologii badań, związków bałkanologii z pokrewnymi naukami humanistycznymi oraz zdobywają wiedzę historyczną dotyczącą Bałkanów (ze szczególnym uwzględnieniem nowożytnej historii państw bałkańskich). Na zajęciach zdobywają wiedzę o wybranych zagadnieniach historycznych, społecznych, religijnych, filozoficznych i politycznych, które wpływały na tworzenie się wspólnych cech na obszarze Półwyspu Bałkańskiego. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie i rozumieją odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur.	Zajęcia mają charakter wykładu informacyjnego, tj. konwencjonalnego z elementami wykładu problemowego i konwersatoryjnego.	<p>1. Wstęp do bałkanologii Egzamin pisemny Od studenta wymagane jest wykazanie się wiedzą teoretyczną z zakresu realizowanych na zajęciach zagadnień.</p> <p>2. Historia Bałkanów Egzamin ustny Od studenta wymagane jest wykazanie się wiedzą z zakresu historii Bałkanów i nowożytnych państw bałkańskich.</p>
	Historia Bałkanów			
Grupa przedmiotów VI Inne kompetencje (w tym praktyczne) charakterystyczne dla danego kierunku	Praktyczna nauka języka albańskiego	K_W01, K_W02, K_W08, K_W09, K_W11, K_W12, K_W13; K_U01, K_U02, K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U10, K_U15, K_U16, K_U18, K_U19, K_U20, K_U21, K_U22;	Zajęcia mają charakter praktyczny. Ich celem jest rozwijanie wszystkich kompetencji językowych zgodnie z tematyką określoną w programach nauczania dla poszczególnych eta-	<p>Egzamin pisemny i ustny / zaliczenie na ocenę (forma pisemna)</p> <p>Zaliczenie na ocenę po semestrze I, III, V;</p>
	Praktyczna nauka języka			

	<p>serbskiego</p>	<p>K_K01, K_K03, K_K04, K_K06</p> <p>Na zajęciach z praktycznej nauki studenci zdobywają szeroką wiedzę o systemie gramatycznym i leksykalnym objętych programem nauczania języków bałkańskich i ich funkcjonowaniu w mowie i piśmie. Od strony praktycznej poznają wybrane zagadnienia z literatur danego obszaru i szeroko rozumianej kultury (z naciskiem na funkcje komunikacyjne). Zdobywają wiedzę o mechanizmach przekładu z języka bałkańskiego na język polski i odwrotnie.</p> <p>Zdobytą wiedzę studenci potrafią wykorzystać w praktyce (komunikacja pisemna i ustna wraz z elementami tłumaczeń do poziomu B2). Mają umiejętności wyszukiwania i prezentowania różnych treści zarówno indywidualnie, jak i zespołowo, pracując samodzielnie lub zgodnie z sugestiami nauczyciela. Mając świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, studenci rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju. Dzięki kompetencjom językowym są przygotowani do sprawnego poruszania się w bałkańskim obszarze kulturowym, doceniają jego tradycję i dziedzictwo, mają świadomość odpowiedzialności za ich zachowanie i uczestniczą w działaniach na rzecz ich popularyzacji.</p>	<p>pów nauki (od poziomu 0 do poziomu B2+).</p> <p>Na zajęciach stosuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia rozwijające rozumienie ze słuchu (odsłuchiwanie materiałów dźwiękowych i wykonywanie zadań weryfikujących rozumienie ze słuchu); - ćwiczenia rozwijające rozumienie tekstu pisanego (czytanie i interpretacja zróżnicowanych tekstów pisanych oraz wykonywanie zadań weryfikujących rozumienie tekstów) - ćwiczenia rozwijające poprawność gramatyczną (umiejętność rozpoznawania i stosowania poprawnych form językowych, wykonywanie różnorodnych ćwiczeń gramatycznych); - ćwiczenia w pisaniu (komponowanie dialogów, krótszych i dłuższych wypowiedzi pisemnych); - ćwiczenia rozwijające komunikację (ćwiczenia w mówieniu, rozszerzanie słownictwa, komunikacja werbalna i niewerbalna, stymulowanie wypowiedzi, poprzez bodźce obrazkowe, słowne, dźwiękowe). <p>Stosowane metody dydaktyczne podające to przede wszystkim pogadanka i opowiadanie, natomiast główne metody poszukujące to metoda ćwiczeniowa,</p>	<p>W trakcie semestru oceniana jest aktywność studenta na zajęciach i poza zajęciami (przygotowywanie wypowiedzi ustnych, prezentacji, pisanie wypracowań, rozwiązywanie zadań leksykalno-gramatycznych). Umiejętności studenta są weryfikowane przez częściowe testy, sprawdziany i dyktanda. Na koniec semestru przewidziany jest test.</p> <p>Egzamin po semestrze II, IV, VI Egzamin: pisemny i ustny. Część pisemna ma na celu sprawdzenie osiągnięć z zakresu czterech kompetencji językowych: poprawności gramatycznej, rozumienia tekstu pisanego, rozumienia ze słuchu i pisania. Część ustna polega na przygotowaniu dłuższej wypowiedzi na jeden z wybranych losowo tematów oraz poprawnym rozwiązaniu zadań komunikacyjnych.</p> <p>Zaliczenie części pisemnej daje możliwość przystąpienia do części ustnej.</p>
--	-------------------	--	---	---

			giełda pomysłów i obserwacji.	
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne			Zaliczenie
Praktyki	Praktyki zawodowe	K_U05, K_U08, K_U09; K_K01, K_K05, K_K08		Sposoby weryfikacji efektów dotyczących praktyk zawodowych znajdują się w wydziałowym Regulaminie Praktyk.
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy	Seminarium dyplomowe	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12, K_W13; K_U01, K_U02, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U14, K_U15, K_U16, K_U17, K_U18; K_K01, K_K03, K_K04 Na seminariach studenci zdobywają rozszerzoną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa (stosownie do wybranego tematu pracy dyplomowej). Mając przygotowanie merytoryczne, studenci umieją samodzielnie wyszukiwać i analizować informacje, prezentować (pisemnie i ustnie) wyniki swoich zadań i/lub analiz, pracować indywidualnie i, jeśli zachodzi taka potrzeba, w zespole. Studenci mają świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumieją potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju. Doceniają też tradycję i bałkańskie dziedzictwo kulturowe, poczuwają się do odpowiedzialności za ich zachowanie i rozumieją odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur.	Celem zajęć jest napisanie przez studenta pracy licencjackiej (dyplomowej). Nauka dotyczy m.in. wyboru zakresu pracy i tematu szczegółowego, poszukiwania materiałów potrzebnych do pracy, przeprowadzania kwerendy bibliotecznej i – jeśli wymaga tego opracowanie tematu pracy – archiwalnej, a także umiejętność szukania materiałów w Internecie. Kolejnym krokiem jest ich opracowanie, wybranie ostatecznego tematu, przygotowanie konspektu i sporządzenie bibliografii, napisanie kolejnych rozdziałów pracy zgodnie z wymogami formalnymi dotyczącymi tego rodzaju prac. Ze względu na charakter zajęć metody dydaktyczne są zindywidualizowane. Spośród metod dydaktycznych poszukujących stosuje się klasyczną metodę problemową, obserwacji, seminaryjną i studium przypadku.	Zaliczenie na ocenę po każdym semestrze Zindywidualizowane – na podstawie postępów w pracy dyplomowej na kolejnych etapach jej przygotowania, w zależności od specyfiki pracy, rodzaju seminarium.

Praktyki									
Wymiar praktyk		Program studiów I stopnia Filologii bałkańskiej przewiduje 60 godzin praktyk zawodowych.							
Forma odbywania praktyk		Praktyki można odbywać w zakładach pracy, które są potencjalnym miejscem pracy dla osób po danym kierunku studiów, co oznacza, że w czasie praktyki należy wykorzystywać wiedzę i umiejętności nabyte w czasie studiów. Najchętniej widzianymi miejscami odbywania praktyk są szkoły (w tym językowe), placówki oświatowe (np. biblioteki), placówki kulturalne (domy kultury, muzea, galerie itp.), biura podróży, biura firm współpracujących z zagranicą, urzędy gminy lub miasta itp.							
Zasady odbywania praktyk		Studenci I stopnia Filologii bałkańskiej są zobowiązani do odbycia 60 godzin praktyk zawodowych, za które uzyskują 2 punkty ECTS. Studenci w procesie realizacji praktyk uzyskują pomoc Pełnomocnika Dziekana Wydziału Humanistycznego ds. Praktyk Studenckich.							
Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS									
Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się:									
		Dyscyplina naukowa lub artystyczna				Punkty ECTS			
						liczba	%		
1.	językoznawstwo				106	68%			
2.	nauki o kulturze i religii				28	18%			
3.	literaturoznawstwo				22	14%			
Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba ECTS w dyscyplinie:				Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując: zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów
			Językoznawstwo	Literaturoznawstwo	Nauki o kulturze i religii	Inne (nauki społeczne)			
Grupa przedmiotów I kompetencje językowe (gramatyka i językoznawstwo)	Gramatyka opisowa języka albańskiego. Wykład	8	8				4	8	
	Gramatyka opisowa języka albańskiego. Ćwiczenia	4	4				2	4	
	Gramatyka opisowa języka serbskiego. Wykład	8	8				4	8	
	Gramatyka opisowa języka serbskiego. Ćwiczenia	4	4				2	4	
	Historia języka albańskiego	2	2				1	2	
	Historia języka serbskiego	2	2				1	2	

	Wstęp do translatoryki	2	2					1	2
	Warsztaty translatorskie	6	6				6	4	6
Grupa przedmiotów II kompetencje literackie	Kanon literatur bałkańskich	9		9			9	4	9
Grupa przedmiotów III kultura/sztuka	Kultura państw bałkańskich	4			4			2	4
	Warsztaty bałkanoznawcze	6			6		6	4	6
	Kultura tradycyjna na Bałkanach i jej współczesne konteksty	3			3			2	3
	Kultury pamięci na Bałkanach	3			3			2	3
Grupa przedmiotów IV Inne (np. historia, filozofia, łacina, logika, prawo)	Przedmiot do wyboru z zakresu nauk humanistycznych	3					3	2	
	Przedmiot do wyboru z zakresu nauk społecznych	3				3	3	2	
	Sytuacja polityczno-gospodarcza na Bałkanach	4				4	4	2	
	Prawo i etyka w działalności zawodowej. Wykład	1				1		1	
	Ekonomia i przedsiębiorczość. Wykład	1				1		1	
Grupa przedmiotów V Wykłady i proseminaria	Wstęp do bałkanologii	3	3					2	3
	Historia Bałkanów	5	1	2	2			2	
Grupa przedmiotów VI Inne kompetencje (w tym praktyczne) charakterystyczne dla danego kierunku	Praktyczna nauka języka albańskiego	40	30	5	5			26	40
	Praktyczna nauka języka serbskiego	36	25	6	5			23	36
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne	0							
Praktyki	Praktyki zawodowe	2	2				2		
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy	Seminarium dyplomowe	21					21	6	21
RAZEM:		180	97	22	28	9	54/30%	100/55,6%	161/ 89,4%

* załącznikiem do programu studiów jest opis treści programowych dla przedmiotów

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2024/2025.